

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری

«اداره مطالعات و مقررات بانکی»

بهترین رویه‌های افشای ریسک اعتباری

از انتشارات کمیته نظارت بر بانکداری

بانک تسویه بین‌المللی

(سپتامبر ۲۰۰۰)

ترجمه: فرهاد خالتي
زیر نظر
گروه مطالعاتی بانکی و اعتباری
مردادماه ۱۳۸۴

فهرست مطالب

صفحه

پیشگفتار (مترجم)

خلاصه اجرایی

۱

بهترین رویه‌ها برای افشای ریسک اعتباری

۳

I- کلیات

۳

II- شفافیت ریسک اعتباری

۷

III- توصیه‌هایی برای افشای اطلاعات

۱۱

الف- رویه‌ها و خط‌مشی‌های حسابداری

۱۲

ب- مدیریت ریسک اعتباری

۱۵

ج- منابع در معرض ریسک اعتباری

۱۸

۱- افشای اطلاعات مربوط به حوزه‌های کاری فعالیت

۱۸

۲- اطلاعات مربوط به تمرکز فعالیت

۲۰

۳- تکنیک‌های کاهش ریسک اعتباری

۲۰

د- کیفیت اعتباری

۲۲

IV- اطلاعات نظارتی مورد نیاز در خصوص ریسک اعتباری

۲۶

V- نتایج

۲۸

ضمیمه

۳۰

پیشگفتار (مترجم)

امروزه نقش جریان اطلاعات به عنوان زیربنایی برای تصمیم‌گیری‌ها بر هیچ کس پوشیده نیست. نیازهای روز افزون سپرده‌گذاران، اعتباردهندگان، سرمایه‌گذاران، ناظرین و عامه مردم به اطلاعات فعالیت‌های مالی شرکت‌ها و موسسات، افشای این گونه اطلاعات را ضروری ساخته است.

افشای اطلاعات، که از آن به جریان اطلاعات از قلمرو خاص به قلمرو عام و یا نمایش واضح یک واقعیت یا یک وضعیت در صورتهای مالی و یادداشتهای همراه و گزارش حسابرسی تعبیر گردیده است با هدف تهیه اطلاعات رایگان و صحیح برای استفاده کاربران گزارش‌ها و صورتهای مالی انجام می‌شود. به منظور تامین هدف مذکور، ضروری است که اطلاعات افشا شده از نظر کمیت، کیفیت، تامین خواسته‌های مخاطبین متفاوت، زمان و ابعاد دیگر، از شرایط بهینه‌ای برخوردار باشد.

بانک‌ها، بخش مهم و اثرگذاری در فرآیند فعالیت‌های اقتصادی و بازرگانی در سراسر جهان محسوب می‌شوند. اکثر افراد و موسسات برای سپرده‌گذاری یا استقراض با بانک‌ها سر و کار دارند. بانک‌ها از طریق رابطه نزدیکی که با مراجع نظارتی و دولت‌ها دارند و مقرراتی که در مورد سلامت آنها وضع می‌شود نقش اساسی را در حفظ اعتماد عمومی به سیستم مالی ایفا می‌کنند. به این دلیل به سلامت بانک‌ها، به ویژه به توانایی ایفای به موقع تعهدات و نیز میزان ریسکی که متوجه عملیات گوناگون آنها می‌گردد حساسیت و توجه فراگیری وجود دارد. بر همین اساس کاربران گزارش‌های مالی بانک‌ها به منظور شناخت جنبه‌های خاص عملیاتی یک بانک، نیازمند اطلاعاتی قابل اعتماد و با شرایط مذکور در فوق هستند.

برای تاکید بر اهمیت افشای حسابداری، بسیاری از سازمان‌های حسابداری به انتشار استانداردها، توصیه‌ها و رهنمودهایی روی آورده‌اند تا به کمک آنها چارچوبی کلی برای موارد افشای حسابداری به طور عام و موارد افشای حسابداری در صورت‌های مالی بانک‌ها به طور خاص ایجاد کنند. برای مثال کمیته استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB) در ژوئن ۱۹۹۰ استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۰ را در مورد افشای اطلاعات در صورتهای مالی بانک‌ها و موسسات مالی مشابه منتشر نمود. این استاندارد از ابتدای ژانویه ۱۹۹۱ لازم‌الاجرا اعلام گردید.

کمیته بال از دیگر سازمان‌هایی است که به دلیل رویکرد نظارتی خود، به افشای اطلاعات در صورت‌های مالی بانک‌ها به عنوان یک ضرورت تاکید دارد. کمیته بال بر این باور است که افشای اطلاعات بخشی از موضوعی بس گسترده‌تر با عنوان شفافیت است. متن حاضر انتشارات کمیته بال است که رهنمودهایی در خصوص بهترین رویه‌های افشای اطلاعات مربوط به ریسک اعتباری بانک‌ها ارائه می‌کند.

«بسمه تعالی»

«بهترین رویه‌های افشای ریسک اعتباری»

خلاصه اجرایی:

این گزارش در مورد بهترین رویه‌های افشای عمومی ریسک اعتباری در مؤسسات بانکی رهنمودهایی ارائه می‌نماید. هدف این است که بانک‌ها تشویق شوند تا اطلاعات مورد نیاز فعالان بازار و عموم مردم، برای ارزیابی موثر ریسک اعتباری را عرضه کنند.

شفافیت، به ویژه در این حوزه مهم است چون شیوه‌های ضعیف مدیریت ریسک اعتباری و کیفیت پایین اعتبارات، هنوز علت عمده ورشکستگی‌ها و بحران‌های بانکی در سراسر جهان است.

انتشار این گزارش بخشی از فعالیت‌های مستمر کمیته بال برای ارتقای شفافیت و انضباط کارآمد بازار است. همانطور که در گزارش «بهبود و ارتقای شفافیت بانک» این کمیته مورد بحث قرار گرفت، سرمایه‌گذاران آگاه و مطلع، سپرده‌گذاران، بستانکاران و دیگر طرف‌های مقابل می‌توانند برای بانکی که از انگیزه‌های قوی برای حفظ سیستم‌های موثر مدیریت ریسک و کنترل‌های داخلی برخوردار است زمینه‌هایی را فراهم کنند تا فعالیتش را با روشی محتاطانه و نیز سازگار با اهداف کاری مقرر پیش‌برد. شفافیت، همچنین با کاهش عدم اطمینان نسبت به ارزشیابی بانک‌ها، اعتماد به سیستم بانکی را تقویت می‌کند.

بنابراین، از نظر کمیته بال، در یک سیستم بانکی سالم و معتبر که به طور موثر تحت نظارت قرار دارد شفافیت فعالیت‌های بانک و ریسک‌های موجود در آن فعالیت‌ها، به عنوان عاملی کلیدی به شمار می‌رود. کمیته بال، تلاش‌هایش را با همکاری سایر گروه‌ها از جمله کمیته سیستم مالی جهانی که عهده‌دار تعیین ضرورت شفافیت فعالیت‌های موسسات مالی و ریسک آنها است، پی می‌گیرد.

بهترین رویه‌ها (برای افشای ریسک اعتباری) که در این گزارش مورد بحث قرار می‌گیرد بخش تکمیلی کار کمیته بال است تا به این ترتیب دستورالعمل‌های جامعی را برای مشخص نمودن ریسک اعتباری فعالیت‌های بانکی ارائه کند.

به موازات تهیه این گزارش، کمیته، گزارشی در رابطه با اصول موثر مدیریت ریسک اعتباری ارائه می‌کند، علاوه بر این، کمیته بال گزارشی با عنوان رویه‌های مناسب و موثر حسابداری و افشای وام‌ها منتشر نموده است. بهترین رویه‌های مذکور در گزارش حاضر، در برگزیده توصیه‌های تکمیلی برای گزارش حسابداری وام است، که در آن به ریسک اعتباری نه فقط به عنوان فعالیت‌های وام‌دهی، بلکه به انواع دیگر فعالیت‌های بانکی از جمله تجاری، سرمایه‌گذاری، مدیریت نقدینگی/تامین وجوه و مدیریت دارایی‌ها پرداخته است. جدول پیوست این گزارش، دستورالعمل‌های افشای ریسک اعتباری مذکور در این گزارش را با گزارش حسابداری وام مقایسه می‌کند.

دستورالعمل بهترین شیوه‌های افشای ریسک اعتباری در این گزارش، بر پایه رویه‌های جاری افشا در کشورهای گوناگون و براساس اطلاعات مورد نیاز تحلیل‌گران بازار و دیگر کاربران اطلاعات تدوین گردیده است. کمیته، برای یافته‌های این پژوهش، مطالعاتی از جمله مصاحبه با طیف گسترده‌ای از کاربران اطلاعات و بررسی‌هایی درخصوص رویه‌های افشای واقعی انجام داد. تا شکاف موجود در رویه‌های جاری افشای ریسک اعتباری را شناسایی نموده، و مبنایی برای اجرای پیشنهادات مذکور در این گزارش فراهم کند.

این دستورالعمل پنج حوزه گسترده اطلاعات را که برای ارزیابی ریسک اعتباری حیاتی محسوب می‌گردند از جمله رویه‌ها و خط‌مشی‌های حسابداری، مدیریت ریسک اعتباری، منابع در معرض ریسک اعتباری^۱، کیفیت اعتبارات و درآمدها را در بر می‌گیرد.

کمیته بال به این مساله اذعان دارد که " افشای اطلاعات خاص بانک" به تناسب سطح و نوع فعالیت آن تفاوت می‌کند. بنابراین اگر اطلاعات خاصی برای ارزیابی خارجی بانک فاقد موضوعیت و ضرورت باشد ممکن است ضرورتی برای افشای همه موارد یاد شده در این گزارش وجود نداشته باشد. با این وجود، از همه بانک‌ها انتظار می‌رود تا اطلاعات کافی، به هنگام را با جزئیات کافی ارائه نمایند تا فعالان بازار بتوانند ارزیابی معنی‌داری از وضعیت ریسک اعتباری آنها به عمل آورند. این گزارش به غیر از ارائه بهترین رویه‌های افشای ریسک اعتباری، نیازهای اطلاعاتی مرتبط با نظارت و انواع اطلاعاتی را که ناظرین در مورد ریسک اعتباری جمع‌آوری می‌کنند مورد بررسی قرار می‌دهد.

این گزارش، در اصل، در ژوئیه ۱۹۹۹ برای تبادل نظر انتشار یافت. کمیته از بانک‌های مرکزی، حوزه‌های نظارتی، موسسات بانکی، موسسات و آکادمی‌هایی که نقطه نظرات خود را ارائه نمودند سپاسگزاری می‌نماید. این نظرات، پیشنهادات مفیدی برای بهبود ویرایش نهایی این گزارش در اختیار کمیته قرار داده است.

بهترین رویه‌ها برای افشای ریسک اعتباری

I - کلیات

۱- مقدمه:

این گزارش توسط "کمیته نظارت بر بانکداری بال (کمیته بال)"^۲ منتشر شده است و

^۱ - Credit Exposures.

^۲ - کمیته بال در امور نظارت بانکی، یک کمیته مرجع نظارت بانکی است که به وسیله بانک‌های مرکزی کشورهای عضو گروه ۱۰ در سال ۱۹۷۵ ایجاد شد. این کمیته شامل نمایندگان ارشد مراجع نظارتی بانک و بانک‌های مرکزی از کشورهای بلژیک، کانادا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، ژاپن، لوکزامبورگ، هلند، سوئد، سوئیس، انگلیس و ایالات متحده آمریکا است. رئیس فعلی کمیته W.J. MC Donough، رئیس بانک فدرال رزرو نیویورک است. معمولاً جلساتش در بانک بین‌المللی تسویه در بال، مکانی که دبیرخانه دائمی‌اش در آن واقع شده، تشکیل می‌گردد.

دستورالعمل‌هایی را درباره بهترین رویه‌های افشای ریسک اعتباری در موسسات اعتباری، به عموم ارائه می‌کند و نیازهای اطلاعاتی مرتبط با نظارت را مورد بحث قرار می‌دهد. تشویق بانک‌ها به عرضه اطلاعات لازم به فعالان بازار و عموم، برای انجام ارزیابی‌های دقیق وضعیت مالی، عملکرد، فعالیت‌های تجاری و منابع در معرض ریسک بانک، بخشی از تلاش مستمر کمیته بال برای ارتقای رضایت‌بخش سطح شفافیت بانک و بازار قوی است. این گزارش، با ارائه دستورالعمل‌های تفصیلی در زمینه ریسک اعتباری بر مبنای مفاهیم گسترش یافته در گزارش کمیته بال مبنی بر بهبود و "ارتقای شفافیت بانک" پایه‌ریزی شده است.

۲- کار کمیته بال در این زمینه، دیگر تلاش‌های نظارتی برای تشویق بانک‌های سالم و معتبر و نیز سیستم بانکی با ثبات در سطح جهان را تقویت و تکمیل می‌کند. افشاهای دقیق و منطقی اطلاعات، انضباط بازار و بررسی‌های دقیق همگانی را تسهیل می‌کند که این، به نوبه خود می‌تواند بانک را تشویق کند تا به شیوه‌ای موثر و درست امور خود را هدایت کند و ضمن انطباق با اهداف کاری مقرر شده، رویه‌های مناسب مدیریت ریسک و کنترل‌های داخلی را اتخاذ نماید.^۲

۳- کمیته بال با انتشار گزارش "ارتقای شفافیت بانک"، در جستجوی این است که شکافها را در رویه‌های افشای ریسک اعتباری شناسایی نماید. برای نیل به این مهم، کمیته به مجموعه‌ای از مطالعات حقیقت‌یابی شامل مصاحبه با طیف گسترده‌ای از کاربران اطلاعات (برای مثال تحلیل‌گران بازار و موسسات رتبه‌بندی) و بررسی‌هایی در خصوص رویه‌های افشای واقعی در کشورهای گوناگون مبادرت نمود. نتایج نشان می‌دهد که در مورد اطلاعات دقیق ریسک اعتباری تقاضای شفاف وجود دارد در حال حاضر شکافهای قابل توجهی در مورد اطلاعات افشا شده مشاهده می‌شود. این شکافها شامل اطلاعاتی در مورد ابزارهای مشتقه اعتباری، تبدیل دارایی‌ها به اوراق بهادار،

^۱ - این گزارش، نقش افشا و شفافیت در بهبود صحت و سلامت سیستم بانکی درباره افشای عمومی و نیازهای اطلاعاتی نظارتی را مورد بحث قرار می‌دهد.

^۲ - نقش افشای اطلاعات به عموم در نظم بخشیدن به بازار در گزارش "ارتقای شفافیت بانک" مورد بحث قرار گرفته است.

رتبه‌بندی‌های داخلی ریسک اعتباری و اطلاعات تفکیک شده در زمینه‌های کاری، توزیع طرف‌های مقابل و توزیع جغرافیایی است. انتشار گزارش دستورالعمل بهترین رویه‌ها، بیانگر تلاش کمیته بال برای پرکردن شکافها از طریق افشای اطلاعاتی است که شفافیت و قابلیت مقایسه را فراهم می‌کند.

۴- کار کمیته بال در این حوزه، با برنامه کاری روسای دولت‌ها و وزرای مالی کشورهای گروه ۷ برای تقویت سیستم مالی بین‌المللی منطبق است. این کار، شامل طرحی مقدماتی است تا ضرورت وجود شفافیت در موسسات مالی بخش خصوصی را مشخص کند. در حقیقت، وقایع اخیر (مثلاً در رابطه با بازارهای نوظهور و موسسات با اهرم مالی بالا) نشان داده است که کاستیهای موجود در مقررات و کاربری اطلاعات در موسسات مالی می‌تواند یک منشاء عمده توسعه و گسترش بی‌ثباتی مالی در هریک از بازارها و نیز در کل سیستم مالی جهانی باشد.

۵- این گزارش به وسیله گروه شفافیت کمیته بال تهیه شده است^۱. ماموریت این گروه تقویت نظم بازار، ارتقای بازارهای کارآمد و با ثبات و نظارت جامع و موثر بر موسسات مالی است و این وظیفه را با شناسایی موضوعات و بهبود دستورالعمل‌های مربوط به نیازهای اطلاعاتی نظارتی و فعالان بازار برای ارزیابی فعالیت‌های بانک‌ها و مخاطرات موجود در آنها انجام می‌دهد^۲.

^۱ - گروه شفافیت کمیته بال به وسیله آقای جان بروک‌مبجر قائم‌مقام بانک مرکزی هلند و عضو کمیته بال مدیریت می‌شود. این گروه شامل متخصصین نظارتی در زمینه افشا و گزارش‌دهی از موسسات عضو کمیته بال تشکیل می‌گردد.

^۲ - گروه شفافیت، علاوه بر این گزارش و گزارش "بهبود و ارتقای شفافیت بانک" - با همکاری با سازمان بین‌المللی کمیسیونهای اوراق بهادار IOSCO - گزارشی با عنوان رهنمودهایی درخصوص افشای ابزارهای مشتقه و تجارت (اکتبر ۱۹۹۹) و یک چارچوب اطلاعاتی نظارتی درخصوص فعالیت‌های تجاری و ابزارهای مشتقه (منتشر شده در سپتامبر ۱۹۹۸) ارائه نموده است. علاوه بر این به طور مشترک با سازمان بین‌المللی کمیسیونهای اوراق بهادار گزارش‌های بررسی را درخصوص افشای ابزارهای مشتقه و تجارت بانک‌های عمده و شرکت‌های فعال در زمینه اوراق بهادار در کشورهای گروه ۱۰ انجام داده است (آخرین بررسی در دسامبر ۱۹۹۹ منتشر گردید). این گروه همچنین در تهیه پیشنهادات افشا در گزارش کمیته بال مبنی بر "رویه‌های مناسب برای حسابداری وام و افشا که در جولای ۱۹۹۹ منتشر شده، مشارکت داشت. این گروه در بسط رکن سوم (نظم بازار) در سند مشورتی "چارچوب جدید کفایت سرمایه" که به وسیله کمیته بال در ژوئن ۱۹۹۹ منتشر شد، و همچنین سند مشورتی دیگری با عنوان "چارچوب جدید کفایت سرمایه: رکن سوم - نظم بازار" (منتشر شده در ژانویه ۲۰۰۰) مشارکت داشت.

۲- هدف

۶- هدف از این گزارش ارتقای شفافیت کافی و موثر وضعیت ریسک اعتباری بانکها از طریق ارائه رهنمود به آنها برای افشای مفید ریسک اعتباری و بررسی نیازهای نظارتی در رابطه با ریسک اعتباری بانکها است. این دستورالعمل ریسک اعتباری در انواع فعالیت‌های بانکی از جمله وام‌دهی، تجاری، مدیریت نقدینگی/وجوه و مدیریت دارایی‌ها را در بر می‌گیرد^۱.

۷- دستورالعمل‌های ارائه شده در این گزارش الزامات گزارش‌دهی و شفافیت را در چارچوبهای متفاوت حسابداری ملی و شفافیت تکمیل می‌کند. این گزارش در نظر ندارد جایگزین دیگر ضوابط گزارش‌دهی که ممکن است بسیار گسترده باشند، گردد یا آنها را نادیده بگیرد. البته ممکن است تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری، قانون‌گذاران و سایر مراجع مسئول تدوین استانداردهای افشای اطلاعات به عموم، این گزارش را مفید بدانند، به این دلیل که استانداردهای افشای هماهنگ‌تر و پیشرفته‌تری را طرح می‌کنند.

مطالب گزارش

۸- بخش II در خصوص ماهیت و اندازه‌گیری ریسک اعتباری و نیز اهمیت دست‌یابی به شفافیت ریسک‌های اعتباری در بانک‌ها بحث می‌کند. بخش III، بهترین رویه‌ها در

^۱ - این پیشنهادات با هم سازگار بوده و توصیه‌های ارائه شده درخصوص افشای عمومی فعالیت‌های وام‌دهی را که در گزارش کمیته بال تحت عنوان "رویه‌های مناسب برای حسابداری و افشای وام" ارائه و در ژوئیه ۱۹۹۹ منتشر گردید، تکمیل می‌نماید. ضمیمه این گزارش، بهترین رویه‌های مذکور در این گزارش را با توصیه‌های گزارش حسابداری وام تطبیق داده است. گزارش افشای ریسک اعتباری با گزارش حسابداری وام متفاوت است از این حیث که دستورالعمل‌های افشا نه فقط بر ریسک اعتباری فعالیت‌های وام‌دهی بلکه بر سایر ریسک‌های اعتباری در فعالیت‌های بانکی مانند تجاری، سرمایه‌گذاری، مدیریت نقدینگی/تامین وجوه و مدیریت دارایی‌ها نیز تمرکز دارد.

دستورالعمل ریسک اعتباری در پنج حوزه گسترده مرتبط با ریسک اعتباری شامل: رویه‌های عملیات حسابداری، مدیریت ریسک اعتباری، منابع در معرض ریسک‌های اعتباری، کیفیت اعتباری و درآمدها را مطرح می‌کند. بخش IV، نیازهای اطلاعاتی نظارت را مورد بحث قرار می‌دهد.

II- شفافیت ریسک اعتباری

۹- ریسک اعتباری رخ می‌دهد، به این دلیل که وام‌گیرندگان و دیگر طرف‌های مقابل بانک‌ها نخواهند و یا نتوانند به تعهدات قراردادی خود عمل کنند. مفهوم ریسک اعتباری و ویژگی‌های فرآیند مدیریت صحیح ریسک اعتباری در گزارشی از کمیته بال تحت عنوان "اصول مدیریت ریسک اعتباری یک بانک"^۱ بحث شده است که همزمان با این گزارش منتشر گردیده است. به طور خاص در گزارش مزبور در مورد موضوعات ذیل بحث شده است:

(۱) ایجاد محیطی مناسب برای کنترل ریسک اعتباری؛

(۲) اقدام تحت یک فرآیند صحیح اعتباردهی؛

(۳) اتخاذ یک روش مناسب مدیریت، ارزیابی و مراقبت از اعتبارات؛

(۴) حصول اطمینان از وجود کنترل‌های کافی بر ریسک اعتباری؛

۱۰- گزارش "بهبود و ارتقای شفافیت بانک" نیاز به شفافیت در فعالیت‌های بانکی و ریسک‌های موجود در آن فعالیت‌ها از جمله ریسک اعتباری را مورد بحث قرار می‌دهد. به ویژه اطلاعات دقیق و معنی‌داری که به موقع افشا شود، شالوده‌ای مهم را برای نظم بازار و بررسی‌های دقیق همگانی از بانک‌ها ارائه می‌کند. آن گروه از

^۱ - "اصول مدیریت ریسک اعتباری" که به وسیله کمیته بال در سپتامبر سال ۲۰۰۰ منتشر شد.

طرف‌های مقابل آگاه به ریسک بانک‌ها در معاملاتشان با آنها می‌توانند با تشویق موسسات بانکی که ریسک‌ها را به طور کارآمد مدیریت می‌کنند و جریمه آنهایی که ریسک را به صورت ضعیف و غیر کارآمد مدیریت می‌نمایند، نظارت بانکی را تقویت نمایند. این امر می‌تواند موجباتی را فراهم کند تا بانک‌های برخوردار از انگیزه‌های قوی، سیستم‌های موثر مدیریت ریسک و کنترل‌های داخلی مناسبی را ایجاد کنند، تا منابع در معرض ریسک و فعالیت‌هایشان را به شیوه‌ای محتاطانه و نیز سازگار با اهداف کاری مقرر شده، اداره کنند.

۱۱- گزارش "ارتقا و بهبود شفافیت بانک" ویژگی‌های کیفی اطلاعات که شفافیت را عرضه می‌کند، مورد بحث قرار می‌دهد. با توجه به مفاهیم بحث شده در آن گزارش، اطلاعات ریسک اعتباری باید دارای ویژگی‌های ذیل باشد:

- مرتبط و به هنگام

اطلاعات باید با تواتر کافی و به موقع عرضه شود تا تصویر معنی‌داری از موقعیت مالی و دورنمای موسسه ارائه کند. از آنجا که تغییر ترکیب پرتفوی، نوعاً، در دفاتر تجاری بیشتر است لذا منابع در معرض ریسک اعتباری در فعالیت‌های تجاری ممکن است نسبت به منابع در معرض ریسک اعتباری در فعالیت‌های بانکداری سنتی مانند وام‌دهی، به گزارش‌دهی بیشتری نیاز داشته باشد. بنابراین فعالیت‌های پیچیده و نوینی مانند ابزارهای مشتقه که دارای ریسک اعتباری هستند ممکن است نیازمند گزارش‌دهی بیشتری باشند. برای حفظ ویژگی مرتبط بودن، اطلاعات می‌بایست پایه‌پای نوآوری‌های مالی و توسعه در فنون مدیریت ریسک اعتباری مانند مدل‌سازی ریسک اعتباری توسعه یابد.

- قابل اعتماد و اتکا

"اطلاعات همچنین بایستی قابل استناد باشد" اصولاً اندازه‌گیری دقیق ریسک

اعتباری نسبت به ریسک بازار مشکل‌تر است. به این دلیل که گمانه‌زنی احتمالات نکول و نرخهای بازیافت معمولاً نسبت به اندازه‌گیری تغییرات قیمت در بازارهای نقد از دقت کمتری برخوردار است. این مساله، به نوبه خود، ناشی از عواملی مانند نبود آمار یا وجود محدودیت‌هایی در مورد داده‌های آماری، ماهیت بلندمدت و غیرنقد بسیاری از منابع در معرض ریسک اعتباری و نیاز به مقررات ورشکستگی و قابلیت اجرای آنها است. بدین مفهوم که اطلاعات ریسک اعتباری باید در برگزیده درجه‌ای از احتیاط باشد که معیارهای واقع بینانه و محتاطانه را منعکس کند.

- **قیاس‌پذیر**

فعالان بازار و دیگر کاربران به اطلاعاتی نیاز دارند که طی زمان، قابلیت مقایسه‌ی موسسات و کشورها را فراهم کند. تفاوت موجود در اندازه‌گیری منابع در معرض ریسک اعتباری و ذخیره‌گیری زبان‌های اعتباری در کشورها و همچنین نیاز به حدی از داوری در مورد تعیین‌کننده‌ها، افشاهای قابل مقایسه اطلاعات در حوزه‌های با اهمیت ریسک اعتباری را ضروری می‌سازد. علاوه بر این، این موضوع اهمیت دارد که بانک‌ها برای مفاهیم دارایی‌های آسیب‌دیده^۱ غیرجاری^۲ و سررسید گذشته^۳ از واژه‌های قابل مقایسه استفاده نمایند.

- **دارای موضوعیت**

افشای اطلاعات در عین موضوعیت و ضرورت داشتن باید با اندازه و

^۱ - Impaired.

^۲ Non-performing.

^۳ Past-due.

ماهیت فعالیت‌های یک موسسه تطابق داشته باشد. اطلاعاتی مهم و ضروری محسوب می‌شوند که در صورت نبود یا غلط بودنشان بتوانند ارزیابی یا تصمیم‌گیری را که به آن اطلاعات منگی است تغییر دهد یا آن را تحت تأثیر قرار دهد. گزارش‌های مالی بانک‌ها باید به طور جداگانه هر قلم اساسی را بیان کند. این امر بیانگر آن است که از بانک‌های بزرگ و فعال بین‌المللی که دارای عملیات پیچیده‌تری هستند انتظار می‌رود نسبت به بانک‌های متوسط و کوچکتر محلی که به فعالیت‌های تجاری ساده‌تر مبادرت می‌ورزند اطلاعات بیشتری ارائه نمایند.

- **جامع**

به منظور ایجاد قابلیت ارزیابی معنی‌دار بانک‌ها توسط فعالان بازار و دیگر کاربران اطلاعات از بانک‌ها، اطلاعات باید جامع و فراگیر باشد. این ویژگی اغلب به کلیت، یکپارچگی و ارزیابی اطلاعات تعدادی از فعالیت‌ها و موسسات قانونی اشاره دارد.

- **غیر اختصاصی**

این که اطلاعات باید بر اساس معیارهای یاد شده در فوق افشا گردند از اهمیت برخوردار است اما این بدان معنا نیست که بانک‌ها اطلاعات اختصاصی خود را فاش نمایند. اطلاعات اختصاصی، اطلاعاتی (برای مثال در مورد مشتریان، محصولات یا سیستم‌ها) را در بر می‌گیرد که مشارکت آنها با رقبا باعث می‌شود که از ارزش سرمایه‌گذاری یک بانک در این محصولات/سیستم‌ها کاسته شده و موقعیت رقابتی‌اش دچار خدشه شود. با وجود این انتظار نمی‌رود مفهوم "اطلاعات اختصاصی" برای بانک‌ها مستمسکی ایجاد کند تا از ارائه اطلاعات مفید خودداری کنند و مانعی برای شفافیت بوجود آورند. فرض مخالفت با افشای اطلاعات اختصاصی به یک موسسه بانکی اجازه نمی‌دهد به دلیل انعکاس وضعیت نامطلوب ریسک آن در نتیجه افشای اطلاعات، از انتشار آن در بازار به دلیل تعارض با منافع بانک خودداری کند.

III- توصیه‌هایی برای افشای اطلاعات

۱۲- کمیته بال پیشنهاد می‌کند که بانک‌ها با ارائه به موقع اطلاعات به فعالان بازار، این امکان را فراهم کنند تا آنها وضعیت ریسک اعتباری موسسات بانکی را ارزیابی نمایند. پیشنهادات این گزارش مبتنی بر کار اولیه‌ی کمیته است علاوه بر این، شامل دستورالعمل‌هایی در چندین حوزه کلیدی است^۱.

کمیته پنج حوزه اساسی زیر را که بانک‌ها باید اطلاعات تفصیلی‌تری را در مورد آنها

افشا کنند شناسایی کرده است:

- رویه‌ها و خط مشی‌های حسابداری؛
- مدیریت ریسک اعتباری؛
- منابع در معرض ریسک‌های اعتباری؛
- کیفیت اعتبار؛
- درآمدها؛

۱۳- در عین حال که افشای هر یک از اطلاعات از نظر حوزه و مفهوم به تناسب سطح و نوع فعالیت‌های بانک متفاوت است اما همه بانک‌ها می‌بایست اطلاعات تفصیلی، به موقع و کافی ارائه کنند، تا فعالان بازار تصویری دقیق و کامل از وضعیت اعتباری بانک را دریافت کنند. علاوه بر این، اطلاعات افشا شده یک بانک باید با اطلاعاتی که در درون آن برای اندازه‌گیری، مدیریت و نظارت بر ریسک اعتباری مورد استفاده قرار می‌گیرد سازگار باشد و همان‌گونه که سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت و گزارش‌دهی به مدیریت به مرور زمان توسعه و بهبود می‌یابند اطلاعات افشا شده نیز باید به هنگام شده و بهبود یابند.

^۱ - این کار اولیه شامل اسناد منتشره ذیل بود: بهبود و ارتقای شفافیت بانک، منتشره در سپتامبر ۱۹۹۸، رویه‌های سالم برای افشای و حسابداری وام منتشره در ژوئیه ۱۹۹۹، پیشنهاداتی در خصوص افشای عمومی فعالیت‌های تجارت و ابزارهای مشتقه بانک‌ها و شرکت‌های فعال در زمینه اوراق بهادار، منتشره در اکتبر ۱۹۹۹، بررسی افشای ابزارهای مشتقه و تجارت بانک‌ها و شرکت‌های فعال در زمینه اوراق بهادار، منتشره در دسامبر ۱۹۹۹.

۱- افشای اطلاعات در گزارش‌های مالی سالانه یک بانک باید به تناسب موضوعیت داشتن آنها با اندازه و ماهیت فعالیت‌های بانک نیز مطابقت داشته باشد.

۱۴- بهترین رویه‌های افشای اطلاعات که در این بخش شناسایی شده‌اند باید براساس اصل ضرورت داشتن افشا مورد استفاده قرار گیرند. (که در گزارش ارتقا و بهبود شفافیت بانک و به طور خلاصه در فوق مورد بحث قرار گرفت^۱). بنابراین اگر افشای یک مورد خاص با ارزیابی بانک مرتبط نباشد لازم نیست موسسه کلیه موارد پیشنهادی برای افشای اطلاعات، در این گزارش را انجام دهد. از طرف دیگر از بانک‌هایی که متکی به بازارهای سرمایه هستند و نیز موسسات بزرگ با عملیات پیچیده، (مانند آنهایی که با عملیات مهم بین‌المللی سر و کار دارند) انتظار می‌رود که افشای اطلاعات را در حد گسترده‌تری انجام دهند.

۱۵- موسسات تشویق می‌شوند تا جایی که می‌توانند اطلاعات فهرست شده زیر را در صورتهای مالی حسابرسی شده شامل صورتهای مالی اصلی و یادداشتهای ضمیمه آن ارائه کنند. به ویژه افشای رویه‌های حسابداری می‌بایست در بخش حسابرسی شده گزارش مالی انجام شود. اطلاعات مربوط به مدیریت ریسک و رویه‌های کنترل می‌تواند در بخش حسابرسی نشده صورتهای مالی، مثلاً در تجزیه و تحلیل و اظهار نظر مدیریت اعلام گردد.

الف- رویه‌ها و خط‌مشی‌های حسابداری

۲- یک بانک باید اطلاعاتی را درباره خط‌مشی‌ها و رویه‌های حسابداری و روش‌هایی که برای محاسبه منابع در معرض ریسک خود استفاده می‌نماید افشا کند.

۱۶- یک بانک باید در رابطه با هر حوزه فعالیتی، که منابع در معرض ریسک اعتباری ایجاد می‌شود مانند وام‌دهی، معاملات، سرمایه‌گذاری‌ها، مدیریت نقدینگی/وجوه و فعالیت‌های مربوط به مدیریت دارایی‌ها (مثلاً اداره وجوه با عنوان امین)، باید رویه‌ها

^۱ - ارتقا و بهبود شفافیت بانک، سپتامبر ۱۹۹۸، پاراگراف ۶۱ و خلاصه‌ای در پاراگراف ۱۱ فوق.

و خط‌مشی‌های حسابداری خود را ارائه نماید. چنین اطلاعاتی باید در برگرفته خط‌مشی‌ها و روش‌های حسابداری برای تعیین وام‌های آسیب‌دیده (منابع در معرض ریسک اعتباری) باشد. این نوع افشای اطلاعات باید هرگونه تغییر در خط‌مشی‌های حسابداری نسبت به سالهای قبل را تشریح کند.

۱۷- افشای خط‌مشی‌های حسابداری باید موارد ذیل را شامل شود:

- مبنای اندازه‌گیری دارایی‌ها در شناسایی اولیه و دوره‌های بعدی، مانند قیمت عادلانه بازار یا ارزش تاریخی (آن طور که عمل می‌شود) برای دارایی‌هایی که به منظور فروش و نیز دارایی‌هایی که تا سررسید نگهداری می‌شوند.
- نحوه عمل در مورد معاملات "تبدیل به اوراق بهادار نمودن دارایی‌ها" و دیگر فعالیت‌هایی که ریسک اعتباری را تغییر یا مجدداً تخصیص می‌دهند.
- روش شناسایی درآمد دارایی‌هایی که آسیب دیده محسوب نمی‌شوند، شامل شناسایی بهره، شناسایی افزایش یا کاهش ارزش دارایی‌هایی که از اشخاص ثالث به دست می‌آید و نحوه عمل در مورد هزینه‌ها و کارمزدها.
- مبنای اندازه‌گیری ارزش دارایی‌هایی که آسیب‌دیده محسوب می‌شوند این که تعیین کند بانک چگونه و چه وقت یک دارایی را آسیب‌دیده منظور می‌کند.
- مبنای تعیین این که، با توجه به اهداف حسابداری و افشا (در جایی که مناسب است تعداد روزهای تاخیر مشخص شود)، چه وقت دارایی‌ها، سررسید گذشته و/یا آسیب‌دیده محسوب می‌شوند.
- مبنای انتقال مانده دارایی‌ها به حساب زیان.
- روش شناسایی درآمد دارایی‌هایی که آسیب‌دیده محسوب می‌شوند شامل شناسایی بهره و زمان توقف بهره‌های متعلقه.
- نحوه رفتار با پوشش‌دهنده‌های ریسک اثرگذار بر اندازه‌گیری دارایی‌ها

۳- یک بانک باید در خصوص خط مشی‌های حسابداری و روش‌هایی که برای تعیین ذخایر عمومی و

خاص استفاده می‌کند اطلاعاتی را افشا کند باید فرضیات اصلی مورد استفاده را تشریح نماید.

۱۸- یک بانک باید در مورد خط مشی‌های حسابداری و روش‌هایی که برای تعیین ذخایر

استفاده می‌کند اطلاعات جامعی را ارائه کند. چنین اطلاعاتی باید شامل انواع ذخایر

و فرضیات اصلی به کار گرفته شده برای تعیین آنها باشد. علاوه بر این، اطلاعات

بانک باید در صورت عملی بودن موارد ذیل را شامل شود:

• انواع منابع در معرض ریسک اعتباری که به صورت جداگانه و نیز انواع منابع در

معرض ریسک که به صورت گروهی ارزیابی می‌شوند؛

• نحوه تعیین بخشهای اختصاص داده شده و اختصاص داده نشده هر ذخیره؛

• چگونه بانک تجارب تاریخی نکول مربوط به طبقات مختلف دارایی‌ها، شرایط

جاری، تغییر در ترکیب پرتفوی و روندهای خسارات دیرکرد و بازیافت را منظور

نموده است؛

• ساز و کارهای خود اصلاحی (در صورت وجود) که برای کاهش تفاوت‌های بین

زیانهای تحقق یافته و گمانه‌زنی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد؛

• خط مشی‌ها و رویه‌های ذخیره‌گیری برای ریسک کشوری یا ریسک حاکمیتی؛

• سایر عوامل مرتبط مانند وجود و تأثیر تمرکزهای اعتباری و تغییرات در سطوح این

تمرکزها، تغییرات در محیط عملیاتی وام‌گیرندگان و طرف‌های مقابل؛

• تغییرات در خط مشی‌ها و رویه‌ها، شامل استانداردهای تعهد خرید^۱ و رویه‌های

تسویه و بازیافت وام؛

• چگونگی مقایسه سطح ذخایر با خالص زیان تجربه شده پیشین؛

۱۹- بانک‌ها باید در رابطه با تغییرات عناصر و اجزای ذخایر توضیحاتی ارائه کنند به

نحوی که خواننده صورتهای مالی بتواند نحوه ارتباط بین تغییرات مربوط به ریسک

^۱ - Underwriting.

پرتفوی با ذخایر منظور شده در پایان دوره را درک کند. برای مثال ممکن است لازم باشد توضیح داده شود که چگونه تغییرات، در روش‌های گمانه‌زنی و فرضیات ذخایر اثرگذار است، چرا تخصیص مجدد ذخایر بین بخش‌های مختلف پرتفوی یا عناصر مختلف ذخایر انجام می‌شود و این که چگونه تغییرات واقعی و روندهای مورد انتظار منابع در معرض ریسک اعتباری غیرجاری^۱ بر ذخایر اثرگذار است.

ب- مدیریت ریسک اعتباری:

۴- یک بانک باید اطلاعات کیفی را درباره ماهیت ریسک اعتباری در فعالیت‌های افشا نماید و

توضیح دهد که چگونه ریسک اعتباری در آن فعالیت‌ها بوجود می‌آید.

۲۰- یک بانک به منظور آگاهی کاربران صورتهای مالی باید توضیحات کیفی کافی را

درباره ریسک اعتباری ارائه نماید، به طوری که کاربران درک کنند که بانک برای ریسک

اعتباری و فعالیت‌هایی که ریسک اعتباری را به وجود می‌آورند چه تعریفی دارد.

۵- یک بانک باید اطلاعاتی درباره مدیریت، ساختار و کارکرد مدیریت ریسک اعتباری خود ارائه

نماید.

۲۱- یک بانک باید اطلاعاتی را که ساختار مدیریت ریسک اعتباری آن را تشریح

می‌نماید، از جمله اطلاعاتی درباره مدیریت امور، تفکیک وظایف و کمیته‌ها یا سایر

زیرساختهای مدیریتی افشا کند. مدیریت باید به طور خاص کارکرد بررسی وام‌ها و

کنترل‌های داخلی مربوطه را مشخص کند. چنین افشای اطلاعاتی باید با توجه به

ساختار کلی مدیریت ریسک سازمان و تغییرات صورت گرفته در ساختار، با توجه به

اطلاعات افشا شده دوره قبل، انجام گیرد.

۶- یک بانک باید اطلاعات کیفی درباره مدیریت ریسک اعتباری و روبه‌ها و خط مشی‌های کنترلی

خود را افشا نماید.

^۱ - Non-Performing.

۲۲- یک بانک باید اطلاعاتی را در زمینه راهکارها، اهداف و رویه‌های خود برای اداره و کنترل منابع در معرض ریسک افشا نماید. به طور خاص، یک موسسه باید خط‌مشی‌هایی برای شناسایی، اندازه‌گیری و مدیریت ریسک اعتباری در مورد یکایک طرف‌های مقابل و نیز بر مبنای پرتفوی اعلام کند. در صورت عملی بودن چنین افشای اطلاعاتی باید موارد ذیل را در برگیرد:

- روش‌های به کارگرفته شده برای محدود یا کنترل نمودن کل منابع در معرض ریسک اعتباری شامل:

- تعیین حدود ریسک (مانند طرف‌های مقابل بانک، تسویه زودهنگام^۱ تسویه)؛

- تعیین محدودیت‌ها در مورد تمرکز اعتباری برای یکایک طرف‌های مقابل یا گروهی

از طرف‌های مقابل؛

- محدودیت نظارتی؛

- فرآیندها و روش‌های مورد استفاده برای ارزیابی منابع در معرض ریسک اعتباری برای یکایک طرف‌های مقابل و بر مبنای پرتفوی، شامل توضیحاتی در مورد طبقه‌بندی رتبه اعتباری داخلی (مثلاً این که هر رتبه بر حسب درجه احتمال وقوع نکول چه مفهومی دارد درجات ریسکی که تشخیص داده می‌شود، عملکرد طی زمان و ارزیابی به اعتبار گذشته)^۲.

- ساز و کارهای مورد استفاده برای کاهش منابع در معرض ریسک مانند وثیقه، تضمین‌ها، قراردادهای مربوط به خالص‌سازی دو و چند جانبه و قراردادهای فسخ زودهنگام.

- فعالیت "تبدیل به اوراق بهادار نمودن دارایی‌ها".

- استفاده از ابزارهای نوین مانند ابزار مشتقه اعتباری که اکسپوژرهای اعتباری را انتقال می‌دهند.

۲۳- اگر منابع در معرض خطر موسسه‌ای نسبت به طرف مقابلش در موقعیت بحرانی قرار داده شود موسسه باید فرآیند انجام آزمون بحران و این مساله را که چگونه این آزمون به سیستم مدیریت ریسک اعتباری مرتبط گردیده است، اعلام کند.

۷- **یک بانک باید در زمینه تکنیک‌ها و روش‌هایش برای اداره دارایی‌های سررسید گذشته آسیب دیده اطلاعاتی را افشا نماید.**

۲۴- یک بانک باید تکنیک‌هایی که برای نظارت و اداره ارتباطات دارایی‌های سررسید گذشته و یا آسیب دیده خود مورد استفاده قرار می‌دهد افشا کند. این تکنیک‌ها شامل رویه‌های بانک برای طبقه‌بندی‌های کیفی اعتبارات و رویه‌های آن برای ارزیابی کفایت ذخایر کنار گذاشته شده برای زیانهای اعتباری است.^۱

۸- **یک بانک باید اطلاعاتی در زمینه به کارگیری مدل‌های اندازه‌گیری ریسک اعتباری پرتفوی و رتبه‌بندی اعتباری ارائه نماید.**

۲۵- علاوه بر روش‌های جاری به کار گرفته شده توسط بانک‌ها برای ارزیابی منابع در معرض ریسک اعتباری، بعضی از بانک‌ها برای این هدف در جست و جوی رویکردهای جدیدی از جمله تکنیک‌های مدل‌سازی هستند. بانکی که برای مدیریت ریسک اعتباری از مدل‌های اندازه‌گیری ریسک اعتباری پرتفوی یا رتبه‌بندی اعتباری استفاده می‌کند باید اطلاعات کیفی و کمی را درباره این رویکردها ارائه نماید. اطلاعاتی که باید عرضه شود شامل:

• آیا از مدل‌های اندازه‌گیری ریسک اعتباری یا رتبه‌بندی اعتباری استفاده می‌شود اگر این طور است، اطلاعات تشریحی درباره انواع مدل‌ها، پرتفوی‌های اندازه‌گیری شده و اندازه پرتفوها.

^۱ - بعضی از حسابداران استفاده از واژه‌های "ذخیره" (Provision) و "اندوخته" (Reserve) را برای استفاده در مورد تعدیلات ارزش انباشته وام، نامناسب دانسته و ترجیح می‌دهند از سایر تعاریف همچون ذخیره (Allowance) استفاده کنند. برای مثال، کمیته بین‌المللی استانداردهای حسابداری ذخیره را به عنوان یک نوع بدهی تعریف می‌کند در حالی که اندوخته را به عنوان یک جزیی از حقوق صاحبان سهام تعریف می‌نماید (ضوابط کمیته بین‌المللی استانداردهای حسابداری IASS برای ارائه صورتهای مالی).

اطلاعات کمی و کیفی درباره مدل‌های اندازه‌گیری ریسک اعتباری به کار گرفته شده، شامل پارامترهای مدل (مثل دوره نگهداری دارایی، دوره مشاهده، فاصله اطمینان و ...)، عملکرد آن طی زمان، اعتبار مدل و اطلاعات مربوط به آزمون بحران. بانک‌هایی که از مدل‌های اعتباری استفاده نمی‌کنند باید اطمینان یابند که اطلاعات کمی و کیفی کافی را ارائه می‌کنند تا بر مبنای آنها امکان مقایسه برای مدیریت ریسک اعتباری فراهم گردد.

ج- منابع در معرض ریسک اعتباری

۹- یک بانک باید مانده منابع در معرض ریسک اعتباری خود را اعلام کند این مانده شامل منابع در

معرض ریسک جاری - در صورت امکان - منابع در معرض ریسک بالقوه آتی است.

۲۶- یک بانک باید اطلاعاتی در مورد کل منابع در معرض ریسک اعتباری خود افشا

نماید. این منابع ناشی از فعالیت‌های وام‌دهی، تجاری، سرمایه‌گذاری، مدیریت

نقدینگی/وجوه و فعالیت‌های زیرخط ترازنامه است.

چنین اطلاعاتی شامل منابع در معرض ریسک جاری (از تاریخ گزارش مالی به بعد)

و در صورت امکان منابع در معرض ریسک بالقوه آتی است.

علاوه بر این، سررسیدها باید به تفکیک ارائه شوند (مثل زیر یکسال، یک تا پنج

سال، پنج تا ده سال و ده تا بیست سال و بیش از بیست سال) و همچنین مانده‌های

متوسط دوره نیز باید افشا گردند.

۱-ج- افشای اطلاعات مربوط به حوزه کاری فعالیت

اطلاعاتی در خصوص حوزه‌های کاری

۱۰- یک بانک باید اطلاعاتی درباره منابع در معرض ریسک اعتباری خود برحسب حوزه کاری

فعالیت‌ها افشا نماید.

۲۷- یک بانک باید اطلاعات منابع در معرض ریسک اعتباری را بر حسب حوزه کاری یا

نوع منابع در معرض ریسک مثلاً در هریک از بخش‌های تجاری، صنعتی، مستغلات،

ساختمان‌سازی، کارتهای اعتباری و وام‌های مسکونی اعلام کند.

اطلاعاتی درباره طرف‌های مقابل

۱۱- یک بانک باید اطلاعاتی درباره منابع در معرض ریسک اعتباری گروه‌های اصلی طرف مقابل

خود افشا کند.

۲۸- یک بانک باید اطلاعاتی درباره ترکیب منابع در معرض ریسک اعتباری اقلام بالای

خط و زیرخط ترازنامه را برحسب انواع طرف‌های مقابل اصلی شامل دولت خارجی، حکومت محلی، شرکت خارجی، شرکت داخلی، مشتری و دیگر موسسات مالی افشا نماید و باید این اطلاعات را بدون منظور نمودن اثرات تکنیک‌های کاهنده ریسک اعتباری مثل وثیقه و خالص‌سازی که موضوع یکی دیگر از بندهای پیشنهادی افشا است که به طور جداگانه در ذیل مورد بحث قرار می‌گیرد، ارائه کند. علاوه بر این عملیات بین گروهی و منابع در معرض ریسک نسبت به اشخاص مرتبط، مدیران و سهامداران باید به طور جداگانه تعریف شوند و روش‌های ارزش‌گذاری این عملیات باید تشریح شود. اطلاعات طرف‌های مقابل با ریسک بالا مانند موسسات با اهرم مالی بالا باید به طور جداگانه افشا شوند^۱.

اطلاعات برحسب ناحیه جغرافیایی

۱۲- یک بانک باید اطلاعاتی درباره منابع در معرض ریسک اعتباری برحسب نواحی جغرافیایی افشا

نماید.

۲۹- یک بانک باید اطلاعات مختصری درباره توزیع جغرافیایی منابع در معرض ریسک

اعتباری شامل منابع در معرض ریسک اعتباری داخلی و بین‌المللی افشا کند به طوری که منابع در معرض ریسک کشوری و دیگر ریسک‌های برون‌مرزی را منعکس کند. مناطق جغرافیایی می‌تواند یکایک کشورها یا گروهی از کشورها یا حوزه‌هایی در داخل کشورها را شامل شود.

^۱ - ویژگی‌های یک "HLC" (موسسات با اهرم مالی بالا) در گزارش "تعاملات بانک‌ها با موسسات دارای اهرم مالی بالا"، منتشره در ژانویه ۱۹۹۹، بیان گردیده است.

۲-ج- اطلاعات مربوط به تمرکز فعالیت‌ها

۱۳- یک بانک باید اطلاعاتی را درباره تمرکزهای معنی‌دار ریسک اعتباری افشا نماید.

۳۰- یک بانک باید خط مشی‌ها و رویه‌هایش را در مورد تعیین تمرکزهای ریسک اعتباری اعلام کند. آنچه مدنظر بانک است تمرکز "معنی‌دار" است و درباره هر نوع تمرکز ریسک اعتباری - ویژگیهای مشترکی که تمرکز و اهمیت اکسپوژر اعتباری را مشخص می‌کند - توضیحی ارائه دهد. این گونه افشای اطلاعات باید به شیوه‌ای طراحی شود که با الزامات رازداری سازگار باشد. تمرکزهای معنی‌دار ریسک اعتباری می‌تواند در رابطه با یکایک وام‌گیرندگان یا طرف‌های مقابل، وام‌گیرندگان مرتبط یا گروهی از وام‌گیرندگان، به ویژه بخشهای اقتصادی خاص یا مناطق و کشورهای خاص ایجاد شود.

۳-ج- تکنیک‌های کاهش ریسک اعتباری

۱۴- یک بانک باید تاثیر تکنیک‌های کاهش ریسک اعتباری شامل وثایق، تضمین‌ها، بیمه‌های اعتباری و

قراردادهای قانونی خالص‌سازی را، افشا کند.

۳۱- یک بانک باید اطلاعات کمی درباره تاثیر تقویت‌کننده‌های اعتباری بر اکسپوژرهای طرف مقابل خود افشا کند. این اطلاعات باید در برگیرنده تاثیر قراردادهای قانونی خالص‌سازی دو و چند جانبه باشد. هنگام افشای چنین اطلاعاتی، بانک در صورت لزوم می‌تواند ارزش اسمی و بازاری وثیقه ارائه شده را اعلام کند.^۱

۱۵- یک بانک باید اطلاعات کمی و کیفی را درباره به‌کارگیری ابزارهای مشتقه اعتباری و دیگر

ابزارهایی که موجب تخصیص مجدد ریسک اعتباری می‌گردند افشا کند.

۳۲- گسترش ابزارهای نوین و تکنیک‌ها با هدف مدیریت ریسک اعتباری در حال تکامل است بعضی از بانک‌ها در حال حاضر از ابزارهای مدیریت ریسک اعتباری مانند ابزارهای مشتقه اعتباری استفاده می‌کنند. همچنان که ابزارها و رویه‌های جدید برای

^۱ - بانک‌ها برای ارائه اطلاعاتی در خصوص دارایی‌هایی که خود بانک‌ها برای تعهدات یا بدهیهایشان به وثیقه گذاشته‌اند نیز تشویق شده‌اند.

اداره منابع در معرض ریسک اعتباری گسترش می‌یابند بانک‌ها باید اطلاعات کمی و کیفی را درباره این رویه‌ها و ابزارهای جدید ارائه کنند. برای آن گروه از بانک‌هایی که در حال حاضر از چنین ابزارهای نوینی استفاده می‌کنند افشای اطلاعات باید موارد ذیل را در برگیرد:

- این که این ابزارها چگونه به کار گرفته می‌شوند، (راهکارها و اهداف).
- مبالغ تخمینی و قیمت عادلانه ابزارها.
- میزان ریسک اعتباری ابزار خریداری شده یا فروش رفته.
- تفکیک انواع ابزارها (مثلاً کل درآمد حاصل از معاملات سوآپ، نکول اعتباری سوآپ یا دیگر ابزارهای مشتقه).
- مکانی که معاملات ابزارها ثبت می‌شوند (مثل دفاتر تجاری بانک در مقابل دفاتر بانکی)

۱۶- یک بانک باید اطلاعات کمی و کیفی را درباره فعالیت تبدیل به اوراق بهادارسازی دارایی‌هایش افشا کند.

۳۳- بانک که دارایی‌ها را به اوراق بهادار تبدیل می‌کند باید اطلاعات کمی و کیفی درباره این فعالیت‌ها را افشا کند. چنین اطلاعاتی باید راهکار و اهداف بانک برای فعالیت‌های تبدیل به اوراق بهادارسازی دارایی‌ها، میزان و نوع دارایی‌های تبدیل به اوراق بهادار شده و مبلغ اصل و فرع آن را در برگیرد. همچنین بانک باید اطلاعاتی در مورد میزان ریسک یا عواید دارایی‌ها، جزئیاتی درباره بهره‌های تبعی (در وهله اول برای پوشش زیان) و شرایط کلی حق رجوع را اعلام کند. اگر بانک عواید مستمری در دارایی‌های که تبدیل به اوراق بهادار می‌شوند دارد، عملکرد این گروه از دارایی‌ها باید افشا شود.

۱۷- یک بانک باید اطلاعات مختصری در مورد تعهدات قراردادی‌اش در رابطه با ترتیباتی که برای آنها حق رجوع پیش‌بینی شده و زیانهای مورد انتظار این قراردادها افشا کند.

۳۴- یک بانک باید اطلاعاتی را در مورد معاملاتی که برای آنها حق رجوع پیش‌بینی شده

- معاملاتی که طی آن بانک دارایی‌هایی را فروخته اما اگر وام‌گیرندگان اولیه یا طرف‌های مقابل مرتکب نکول گردند یا در انجام سایر تعهدات قراردادی یا ضمنی خود کوتاهی کنند مسئولیت پرداخت آن ترتیبات با بانک خواهد بود. . افشای اطلاعات باید شامل اطلاعات مختصری درباره شرایط ترتیبات حق رجوع و میزان دارایی‌های فروخته شده و زیانهای مورد انتظار این قراردادها باشد. این ترتیبات می‌تواند بانک را در معرض خطر قابل ملاحظه‌ای قرار دهد ولی اغلب در ترازنامه شناسایی نمی‌شوند.

د- کیفیت اعتباری

۱۸- یک بانک باید اطلاعات مختصری درباره فرآیندهای رتبه‌بندی داخلی و رتبه‌های اعتباری داخلی

مربوط به اکسپوزهای خود ارائه نماید.

۳۵- یک بانک باید اطلاعات مختصری درباره فرآیندهای رتبه‌بندی داخلی خود ارائه کند و مفهوم زبان و این موضوع را تشریح کند که چگونه رتبه‌بندی داخلی در فرآیند تخصیص سرمایه داخلی بانک مورد استفاده قرار می‌گیرد. یک بانک باید بر مبنای فرآیندهای رتبه‌بندی اعتباری داخلی، اطلاعات مختصری در مورد کیفیت منابعی که در معرض ریسک اعتباری قرار دارند اعم از اقلام بالا و زیرخط ترازنامه ارائه نماید. چنین اطلاعاتی می‌تواند شامل مباحثی در مورد نوع طرف تجاری بانک و رتبه‌بندی داخلی وی باشد. یک بانک همچنین می‌تواند اطلاعاتی را درباره منابع در معرض ریسک اعتباری، بر مبنای رتبه‌بندی‌های موسسات رتبه‌بندی خارج از بانک اعلام کند. توقع این نیست که بانک‌ها اطلاعات اختصاصی خود را افشا کنند.

۱۹- یک بانک باید کل منابع در معرض ریسک اعتباری را بر حسب طبقات اصلی دارایی‌ها اعلام کند.

به طوری که مقادیر دارایی‌های سررسید گذشته و آسیب دیده مربوط به هر طبقه مشخص گردد.

۳۶- یک بانک باید در خصوص دارایی‌های سررسید گذشته و آسیب دیده اطلاعات جامعی به تفکیک طبقه دارایی، نوع طرف مقابل و منطقه جغرافیایی ارائه کند. چنین اطلاعاتی می‌تواند بخشهای جداگانه‌ای در مورد دارایی‌های آسیب دیده و

سررسید گذشته (برای مثال ۹۰ روز یا بیشتر) و یک تجزیه و تحلیل زمانی از منابع در معرض ریسک اعتباری سررسید گذشته را در برگیرد.

۲۰- یک بانک می‌بایست میزان ذخایر عمومی، خاص و دیگر ذخایر را افشا نماید و در صورت امکان، این ذخایر می‌بایست بر حسب طبقات اصلی دارایی‌ها افشا گردند.

۳۷- یک بانک می‌بایست مقادیر کلیه ذخایر را افشا کند و در صورت امکان این کار باید بر حسب طبقات اصلی دارایی‌های مذکور در فوق انجام شود. (برای مثال ذخایر زیان وام و ذخایری مربوط به اکسپوژن‌های اقلام زیر خط ترازنامه و غیره).

۲۱- یک بانک باید صورت مغایرت‌ها در رابطه با تغییرات ذخایر مربوط به اعتبارات آسیب‌دیده را اعلام کند.

۳۸- یک بانک باید صورت مغایرت‌ها در رابطه با ذخایری که برای دارایی‌های آسیب‌دیده منظور می‌گردند (طی جدول زمان‌بندی مستمری) به شرح ذیل اعلام کند:

- توضیحی در مورد نوع ذخیره؛
- مانده ذخیره در ابتدای دوره؛
- تسویه‌هایی که در مقابل ذخیره در طی دوره انجام گرفته است؛
- بازیافت تسویه پیشین و برگشت آن به حساب ذخیره طی دوره؛
- میزان ذخایری که برای زیانهای احتمالی تخمینی در طی دوره کنار گذاشته شده است؛
- هرگونه اصلاح و یا تعدیل دیگر ذخایر (برای مثال مابه‌التفاوت نرخ تسعیر ارز، غیره) شامل نقل و انتقالات ما بین ذخایر؛
- مانده ذخیره در انتهای دوره

۳۹- موارد تسویه و نیز بازیافتی که به طور مستقیم در صورت حساب سود و زیان ثبت گردیده است باید اعلام شود.

۲۲- یک بانک باید منابع در معرض ریسک اعتباری را که به دلیل وخامت کیفیت اعتبار بهره‌های متعلقه یا دیگر جریانهای نقدی قراردادی آن - مطابق با شرایط و توافق اولیه - متوقف شده است اعلام کند.

۴۰- یک بانک می‌بایست اطلاعاتی را درباره مانده منابع در معرض ریسک اعتباری که به دلیل وخامت کیفیت اعتباری، بهره‌های متعلقه یا دیگر جریانهای نقدی قراردادی آن (برای مثال جریانهای نقدی مربوط به معاملات سوآپ) متوقف شده است افشا نماید. چنین اطلاعاتی می‌بایست به تفکیک نوع منابع در معرض ریسک اعتباری، تاثیرش بر روی صورت حساب سود و زیان ارائه گردد.

۲۳- یک بانک باید اطلاعات مختصری درباره منابع در معرض ریسک اعتباری که در طی سال وضعیت آن تغییر نموده است، افشا نماید.

۴۱- یک بانک می‌بایست مجموعه اطلاعاتی را در رابطه با ترتیبات اعتباری که طی دوره، ساختار آن تغییر یافته است افشا نماید. چنین اطلاعاتی می‌بایست شامل مانده وام‌های تجدید ساختار شده، حجم فعالیت‌های تجدید ساختار، تاثیر ترتیبات اعتباری مذکور بر ذخایر و درآمدهای جاری و آتی و ماهیت اصلی ارفاق‌های انجام شده در مورد کلیه مبادلات اعتباری که تجدید ساختار می‌شوند شامل وام‌ها، ابزارهای مشتقه و دیگر اقلام بالا و زیر خط ترازنامه می‌باشد. اگر انتظار می‌رود بازپرداخت به طور کامل انجام شود پس از یک دوره منطقی مطابق با شرایط، افشای اطلاعات لازم نیست^۱.

ه- درآمدها

۲۴- یک بانک می‌بایست اطلاعاتی درباره درآمدها، سود خالص و بازده دارایی‌ها ارائه نماید.

^۱ - در بعضی کشورها یک دوره ۶ ماهه ممکن است به عنوان یک دوره منطقی برای از سرگیری بازپرداختهای قراردادی اصل و فرع در نظر گرفته شود.

۴۲- به منظور ارزیابی کافی عملکرد مالی یک بانک، به ویژه آن بخش از درآمدها که مرتبط با منابع در معرض خطر است یک بانک باید صورت حساب و تجزیه و تحلیل جامعی از درآمدها ارائه نماید که شامل درآمدها و هزینه‌ها (از جمله ارقام غیرمترقبه) به تفکیک برای دوره مورد نظر باشد. اطلاعات تفصیلی می‌بایست شامل:

- اطلاعاتی درباره درآمد و هزینه که بر مبنای ماهیت یا کارکرد، در بانک طبقه‌بندی شده است.
- درآمد بهره و هزینه‌ها بر مبنای نوع فعالیت (مثلاً وام‌دهی، تجارت، سرمایه‌گذاری و غیره)، توزیع جغرافیایی و کیفیت اعتباری.
- اطلاعاتی درباره تاثیر دارایی‌های آسیب‌دیده و تحقق نیافته بر عملکرد مالی بانک، اطلاعاتی درباره تسویه‌ها* و ذخایر.
- اطلاعات مختصری درباره تاثیر فعالیت‌های پوشش دهنده ریسک* بر ذخایر درآمدها و هزینه‌ها.
- میزان تسویه‌ها و بازیافت‌هایی که به طور مستقیم در صورت حساب سود و زیان ثبت شده است.
- تاثیر درآمد تبدیل به اوراق بهادارسازی دارایی‌ها

(IV) - اطلاعات نظارتی مورد نیاز در خصوص ریسک اعتباری

ناظرین بسته به رویه‌های نظارتی، ماهیت اطلاعات، تعداد موسسات تحت بررسی پیچیدگی و اندازه آنها، ویژگیهای بازار و چارچوب مقرراتی، از ترکیبی از روش‌ها برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده می‌کنند. این موضوع مهم و اساسی است که ناظرین بانکی بتوانند اطلاعاتی را به دست آورند که به کمک آنها مشکلات بالقوه را در نه فقط برای موسسات خاص بلکه برای کل سیستم در مراحل اولیه آن کشف نموده و روندها را شناسایی کنند.

* - Charge - offs

* - Hedging.

۴۴- گزارش‌دهی به همگان، شامل اطلاعاتی از گزارش‌های سالیانه، آنچه در مطبوعات منتشر می‌شود، بررسی‌های تحلیل‌گران، جزیی از اطلاعاتی است که ناظرین از آن بهره می‌برند. توصیه‌های پیشنهاد شده در بخش III این گزارش افشای تعدادی خاص از اطلاعات را در بر می‌گیرد که یک بانک باید برای ارتقای شفافیت وضعیت ریسک اعتباریش در گزارش‌دهی خود به همگان آن را جزو موارد افشای اطلاعات قرار دهد. بسیاری از ناظرین می‌توانند از چنین اطلاعاتی که برای عموم افشا می‌گردد به عنوان بخشی از اطلاعات برای ارزیابی وضعیت ریسک اعتباری یکایک موسسات بانکی و نیز کل سیستم بانکی استفاده کنند.

۴۵- به منظور نیل به تصویری جامع و به هنگام از ریسک اعتباری بانک‌های تحت نظارت، ناظرین به اطلاعاتی علاوه بر آنچه برای عموم افشا می‌گردد نیاز دارند. دیگر اطلاعات مورد نیاز ناظرین که از طریق گزارش‌های نظارتی یا به نحو دیگری به دست می‌آیند عبارتند از:

- جزییات اطلاعات اکسپوزر نسبت به وام‌گیرندگان/طرف‌های مقابل‌عمده، یا اکسپوزر به وام‌گیرندگان در بخش‌های خاص اقتصادی، این اطلاعات شامل مشخصات وام‌گیرندگان، نوع منابع در معرض ریسک و مقدار آن است.
- جزییات اطلاعات در مورد وام‌گیرندگان/طرف‌های مقابل خاص بانک که در فهرست تحت مراقبت قرار دارند*.
- جزییات اطلاعات در مورد وام‌گیرندگان/طرف‌های مقابل خاص که در حال حاضر وام‌های اعطایی به آنها آسیب‌دیده محسوب می‌گردند شامل ذخایر زیان وام که هم‌اکنون برای مورد خاصی تخصیص یافته یا برای اکسپوزری تعیین شده است.
- جزییات اطلاعات در مورد اعتبارات تجدید ساختار شده و وام‌دهی‌هایی که در شرایط خاصی انجام شده است.

* - Watch List.

- اطلاعاتی مشابه آنچه برای عموم افشا شده ولی با تناوب بیشتر و/یا بر مبنای جاری.

۴۶- در بسیاری از کشورها ناظرین به شدت به اطلاعات ارائه شده از طریق گزارش‌دهی منظم بانک‌ها متکی هستند. این اطلاعات با هدف ارزیابی وضعیت ریسک و عملکرد یکایک بانک‌ها و سیستم بانکی یا بخشهای خاص اقتصادی گردآوری و تجزیه و تحلیل می‌شوند. سیستم‌های گزارش‌دهی نظارتی به منظور شناسایی اولیه در فواصل زمانی بین بازرسیهای حضوری، حسابرسی توسط حسابرسان مستقل یا بازرسیهای نظارتی ارائه می‌شوند تا ناظرین بتوانند قبل از حاد شدن مشکلات در اسرع وقت نسبت به آنها واکنش نشان دهند.

۴۷- ناظرین برای تکمیل اطلاعات موجود در گزارش نظارتی که به عموم عرضه می‌شود و کمک به شفافیت وضعیت ریسک اعتباری یک بانک و همچنین درک بهتر مسائل مدیریت ریسک اعتباری، اطلاعات دیگری نیز گردآوری می‌کنند. ناظرین، اطلاعات را طی بازرسیهای حضوری، بازرسی‌های هدفمند، فرآیندهای حسابرسی مستقل و بررسیها و مطالعات خاص کسب می‌کنند. این اطلاعات دست اول به همراه اطلاعاتی که برای عموم عرضه می‌شود و گزارش‌های منظم نظارتی برای نیل به تصویری جامع‌تر از شرایط، عملیات، وضعیت ریسک و فعالیت‌های مدیریت ریسک یک بانک به کار می‌رود. اطلاعات مدیریت داخلی که بیشتر به ریسک مرتبط می‌شوند عبارتند از:

- اطلاعات گسترده درباره مدیریت ریسک اعتباری شامل ارقام مربوط به کیفیت دارایی‌ها؛
- آمار حسابرسی‌های داخلی/کنترل داخلی و دیگر معیارها؛
- روندها و تجزیه و تحلیل بخش؛
- اندازه‌گیری عملکرد در رابطه با نتایج واقعی و نسبت به عملکرد مورد انتظار؛

• سرمایه اقتصادی تخصیص یافته به ریسک اعتباری و بازده‌های مربوط به این

سرمایه؛

۴۸- آن جا که فعالیت‌های عمده کاری موسسات، در حوزه‌های قضایی ناظرین متفاوتی قرار دارد

و یا جایی که شرکت‌های وابسته اصلی تحت نظارت نیستند ناظرین باید بهترین روشی را که

بتوانند به کمک آن به اطلاعاتی دست یابند که تصویری جامع و به هنگام از ریسک‌های مرتبط

با کل فعالیت‌های موسسه ارائه کند بررسی نمایند. مثلاً ممکن است ناظرین صلاح را در این

ببینند که موضوع را با شرکت‌های تابع مقررات نظارتی در میان گذارند. ناظرین بانکی در

عین حال که تمایز قانونی بین شرکت‌های تابعه و نیاز به دریافت اطلاعات مختصر درباره

فعالیت‌های کاری اصلی و موسسات کلیدی در گروه بانکی یکپارچه را به رسمیت می‌شناسند

باید تلاش کنند اطلاعات درباره این فعالیت‌ها را بر مبنای تلفیقی به دست آورند.

(V) - نتایج

۴۹- تجربه در اکناف جهان نشان می‌دهد که کیفیت ضعیف اعتباری همراه با رویه‌های

ضعیف مدیریت ریسک اعتباری عاملی مهم برای ورشکستگیها و بحران‌های بانکی

است. بنابراین روشن است که اطلاعاتی درباره وضعیت ریسک اعتباری شامل کیفیت

منابع در معرض ریسک اعتباری و کفایت فرآیندهای مدیریت ریسک اعتباری، برای

ارزیابی شرایط، عملکرد و امکان بقای بانک در بلندمدت توسط فعالان بازار و ناظرین

ضروری است. چنین اطلاعاتی برای ارزیابی سلامت و ایمنی کلی سیستم‌های بانکی

دارای اهمیت است.

۵۰- کمیته بال ۵ حوزه گسترده ذیل را شناسایی نموده است که بانک‌ها می‌بایست

اطلاعات دقیق و جامعی را در این زمینه‌ها ارائه کنند:

• رویه‌ها و خط‌مشی‌های حسابداری؛

• مدیریت ریسک اعتباری؛

• منابع در معرض ریسک اعتباری؛

- کیفیت اعتباری؛

- درآمدها؛

۵۱- در حال حاضر گزارش‌دهی بانک‌ها، عمدتاً با بهترین رویه‌هایی که در این گزارش ارائه گردیده منطبق نیست. کمیته بال توصیه می‌کند که بانک‌ها سطح افشای اطلاعات خود به عموم را بر مبنای این دستورالعمل، با توجه به ماهیت، اندازه و پیچیدگی فعالیت‌هایشان افزایش دهند. کمیته بال از طریق بررسی‌ها و دیگر روش‌های حقیقت‌یابی تا آنجا که بانک‌ها در مورد افشای اطلاعات مربوط به ریسک اعتباریشان پیشرفت کند، به نظارت و کنترل خود ادامه خواهد داد.

ضمیمه

مقایسه رهنمودهای افشا ریسک اعتباری

برای کمک به خوانندگان، رهنمودهای افشای اطلاعات ارائه شده در این گزارش با توصیه‌های افشای اطلاعات که به وسیله کمیته بال در ژوئیه ۱۹۹۹ به عنوان بخشی از گزارش حسابداری وام منتشر شده است طی جدول زیر مقایسه می‌شود. جدول مورد بحث همچنین به تعدادی از الزامات مشابه افشای اطلاعات که در استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IAS) به وسیله کمیته استانداردهای بین‌المللی حسابداری منتشر شده است، اشاره می‌نماید.

استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IAS)	توصیه‌هایی در گزارش حسابداری وام منتشر شده در جولای ۱۹۹۹ (LAP)	بهترین رویه‌های توصیه شده در این گزارش
IAS 1.29, IAS 30 چارچوب	LAP 12	۱- افشای اطلاعات در گزارش‌های مالی سالانه یک بانک باید به تناسب موضوعیت داشتن آنها با اندازه و ماهیت فعالیت‌های بانک نیز مطابقت داشته باشد.
IAS 1.97, IAS 30.43, IAS 32.47	مشابه LAP 13 ولی با حوزه وسیع‌تر	۲- یک بانک باید اطلاعاتی را درباره خط‌مشی‌ها و رویه‌های حسابداری و روش‌هایی که برای محاسبه منابع در معرض ریسک خود استفاده می‌کند افشا کند.
(IAS 1.97, IAS 30.43, IAS 32.47)	LAP 14	۳- یک بانک باید در خصوص خط‌مشی‌های حسابداری و روش‌هایی که برای تعیین ذخایر عمومی و خاص استفاده می‌کند اطلاعاتی را افشا کند باید فرضیات اصلی مورد استفاده را تشریح نماید.
		۴- یک بانک باید اطلاعات کیفی را درباره ماهیت ریسک اعتباری در فعالیت‌هایش افشا نماید و توضیح دهد که چگونه ریسک اعتباری در آن فعالیت‌ها بوجود می‌آید.

استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IAS)	توصیه‌هایی در گزارش حسابداری وام منتشر شده در جولای ۱۹۹۹ (LAP)	بهترین رویه‌های توصیه شده در این گزارش
	رهنمود گسترش یافته بر مبنای عناصر مشخصی از LAP 15	۵- یک بانک باید اطلاعاتی درباره مدیریت، ساختار و کارکرد مدیریت ریسک اعتباری خود ارائه نماید.
IAS 32.43 A (بوسیله IAS 39 اصلاح گردیده است)	LAP 15	۶- یک بانک باید اطلاعات کیفی درباره مدیریت ریسک اعتباری و رویه‌ها و خط‌مشی‌های کنترلی خود را افشا نماید.
		۷- یک بانک باید در زمینه تکنیک‌ها و روش‌هایش برای اداره دارایی‌های سررسید گذشته آسیب دیده اطلاعاتی را افشا نماید.
		۸- یک بانک باید اطلاعاتی در زمینه به کارگیری مدل‌های اندازه‌گیری ریسک اعتباری پر تقوی و رتبه‌بندی اعتباری ارائه نماید.
رهنمود گسترش یافته در مقایسه با IAS 32.66		۹- یک بانک باید مانده منابع در معرض ریسک اعتباری خود را اعلام کند این مانده شامل منابع در معرض ریسک جاری - در صورت امکان - منابع در معرض ریسک بالقوه آتی است.
(IAS 14)		۱۰- یک بانک باید اطلاعاتی درباره منابع در معرض ریسک اعتباری خود بر حسب حوزه کاری فعالیت‌ها افشا نماید.
	مشابه LAP 16 ولی با حوزه وسیع‌تر	۱۱- یک بانک باید اطلاعاتی درباره منابع در معرض ریسک اعتباری گروه‌های اصلی طرف مقابل خود افشا کند.
IAS 14	مشابه LAP 17، ولی با حوزه وسیع‌تر	۱۲- یک بانک باید اطلاعاتی درباره منابع در معرض ریسک اعتباری بر حسب نواحی جغرافیایی افشا نماید.
IAS 32.66 (b), IAS 30.40	LAP 18	۱۳- یک بانک باید اطلاعاتی را درباره تمرکزهای معنی‌دار ریسک اعتباری افشا نماید.

استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IAS)	توصیه‌هایی در گزارش حسابداری وام منتشر شده در جولای ۱۹۹۹ (LAP)	بهترین رویه‌های توصیه شده در این گزارش
		۱۴- یک بانک باید تاثیر تکنیک‌های کاهش ریسک اعتباری شامل وثایق، تضمین‌ها، بیمه‌های اعتباری و قراردادهای قانونی خالص‌سازی را، افشا کند.
		۱۵- یک بانک باید اطلاعات کمی و کیفی را درباره به‌کارگیری ابزارهای مشتقه اعتباری و دیگر ابزارهایی که موجب تخصیص مجدد ریسک اعتباری می‌گردند افشا کند.
IAS 39.170 (d)		۱۶- یک بانک باید اطلاعات کمی و کیفی را درباره فعالیت تبدیل به اوراق بهادارسازی دارایی‌هایش افشا کند.
IAS 30.26, IAS 37.86)	LAP 19	۱۷- یک بانک باید اطلاعات مختصری در مورد تعهدات قراردادی‌اش در رابطه با ترتیباتی که برای آنها حق رجوع پیش‌بینی شده و زیانهای مورد انتظار این قراردادها افشا کند.
		۱۸- یک بانک باید اطلاعات مختصری درباره فرآیندهای رتبه‌بندی داخلی و رتبه‌های اعتباری داخلی مربوط به اکسپوزرهای خود ارائه نماید.
	شامل عناصری از LAP 20 , 21، ولی با حوزه وسیع‌تر	۱۹- یک بانک باید کل منابع در معرض ریسک اعتباری را بر حسب طبقات اصلی دارایی‌ها اعلام کند. به طوری که مقادیر دارایی‌های سررسید گذشته و آسیب دیده مربوط به هر طبقه مشخص گردد.
رهنمود گسترش یافته در مقایسه با IAS 32.43 (c)	شامل عناصری از LAP 20، ولی با حوزه وسیع‌تر	۲۰- یک بانک می‌بایست میزان ذخایر عمومی، خاص و دیگر ذخایر را افشا نماید و در صورت امکان، این ذخایر می‌بایست بر حسب طبقات اصلی دارایی‌ها افشا گردند.

استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IAS)	توصیه‌هایی در گزارش حسابداری وام منتشر شده در جولای ۱۹۹۹ (LAP)	بهترین رویه‌های توصیه شده در این گزارش
IAS 30.43 (b)	مشابه LAP 22 ولی با حوزه وسیع‌تر	۲۱- یک بانک باید صورت مغایرت‌ها در رابطه با تغییرات ذخایر مربوط به اعتبارات آسیب‌دیده را اعلام کند.
IAS 30.43 (d)	مشابه LAP 23، ولی با حوزه وسیع‌تر	۲۲- یک بانک باید منابع در معرض ریسک اعتباری را که به دلیل وخامت کیفیت اعتبار بهره‌های متعلقه یا دیگر جریانهای نقدی قراردادی آن - مطابق با شرایط و توافق اولیه - متوقف شده است اعلام کند.
	مشابه LAP 24 ولی با حوزه وسیع‌تر	۲۳- یک بانک باید اطلاعات مختصری درباره منابع در معرض ریسک اعتباری که در طی سال جایگاه آن تغییر نموده است، افشا نماید.
IAS 1.75, IAS 30.10		۲۵- یک بانک می‌بایست اطلاعاتی درباره درآمدها، سود خالص و بازده دارایی‌ها ارائه نماید.

ماخذ:

BIS, Basel Committee on Banking Supervision September 2000, Best Practices for Credit Risk Disclosure.

استفاده از این نوشتار با ذکر ماخذ بلامانع است.